

Rekommandation 10/2024
Forslag A 1963/UVU
Behandles af Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Betænkning over svar på REK 10/2024 Nordisk stemme i nasjonale transportplaner (A 1963/UVU)

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 10/2024 hvad angår nordisk stemme i nationale transportplaner til efterretning og anser den som *færdigbehandlet* for rådets vedkommende.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd anbefaler Nordisk Ministerråd

- at arbejde tættere og mer systematisk med å påvirke de nasjonale transportplanerne, och
- at utarbeide en liste over prioriterte infrastrukturelle grensehinder som hindrer nordisk integrasjon. Listen skal speile interessene til innbyggere i alla de nordiske landene og ulike sektorer. Listen skal revideres hvert annet år.

Svar fra Nordisk Ministerråd

Nordiska ministerrådet tackar utskottet för tillväxt och utveckling för rekommandationen angående ett tätare och mer systematiskt samarbete med att påverka de nationella transportplanerna samt förfrågan om att utarbeta en lista över infrastrukturellrelaterade gränshinder.

Även om det idag inte finns enighet bland länderna för att inrätta ett formellt ministerråd för transport inom ramen för Nordiska ministerrådet, möts de nordiska transportministrarna fortlöpande i flera olika konstellationer. NMR har vidare haft ett brett samarbete kring transportfrågor bl a det tvärssektoriella programmet "Grön omställning av transportsektorn" vilket avslutades vid årsskiftet 2024/2025.

MR-SAM avsatte 26 MDKK till denna tvärssektoriella insats för perioden 2021-2024. Utöver detta beslutade ÄK-E att bidra med ytterligare 5 MDKK för samma period.

Resultaten av detta samarbete finns samlad i en online brochure med tillhörande länkar till videos och rekommendationer till framtida nordiskt samarbete inom grön omställning av transportsektorn. Detaljerad information om de enskilda projekten som finansierats finns även på Nordisk Energiforsknings hemsida.

I rapporten "Förutsättningar för ett utvidgat nordiskt samarbete på transport- och infrastrukturuområdet" analyserade utredaren Gunnar Lindberg på uppdrag av de nordiska samarbetsministrarna (MR-SAM), i enlighet med överenskommelse med Nordiska rådet, landskapet och utvecklingsområden inom transport/infrastrukturuområdet. Rapporten har presenterats för Nordiska rådet och de relevanta ämbetsmannakommittéerna under 2024 och har också lämnats vidare till de nordiska regeringarna. Nordiska ministerrådet välkomnar det aktiva samarbete som utvecklats de senaste åren mellan de nordiska transportministrarna och som fokuserar på aktuella transport- och infrastrukturfrågor som är gemensamma för de nordiska länderna.

Med utgångspunkt i Programmet för fri rörlighet i Norden 2025 – 2030 och Gränshinderrådets mandat ligger Nordiska ministerrådets fokus på att skapa bättre förutsättningar för invånare i Norden att flytta, pendla, studera och driva företag över landsgränserna i Norden utan risk att drabbas av gränshinder eller andra mobilitetsproblem. Inom ramen för det nordiska gränshinderarbete är gränshinder "lagar, offentliga regler eller praxis som hämmar individers mobilitet eller företags möjligheter att verka över gränserna i Norden". Det som i rekommendationen benämns som infrastrukturella gränshinder betraktas därför, utifrån Nordiska ministerrådets perspektiv, inte som gränshinder utan såsom mobilitets- och integrationshämmande problem. Inom ramen för Nordiska ministerrådets gränshinderarbete finns en väletablerad process för inrapportering samt kvalitetssäkring av gränshinder och andra mobilitetsproblem. Nordiska ministerrådet anser det därför inte vara ändamålsenligt att upprätta ett nytt parallellt system med en särskild lista över infrastrukturella mobilitetsproblem.

På grund av avsaknad av mandat och uppdrag från länderna samt då det inte framstår som ändamålsenligt att upprätta en sådan lista som rekommendationen föreslår, anser Nordiska ministerrådet sammanfattningsvis att rekommendationen inte kan uppfyllas.

Udvalgets synpunkter

Nordiska ministerrådet har inkommit med svar till Rek. 10/2024 om Nordisk stemme i nasjonale transportplaner. Rekommendationen innehåller två att-satser och gällande den första att-satsen om ett tätare och mer systematiskt samarbete med att påverka de nationella transportplanerna konstaterar ministerrådet att de har haft ett brett samarbete kring transportfrågor, bl.a. det tvärssektoriella programmet "Grön omställning av transportsektorn", vilket avslutades vid årsskiftet 2024/2025. Resultaten av detta samarbete finns samlad i en online broschyr med tillhörande länkar till videos och rekom-

mendationer till framtida nordiskt samarbete inom grön omställning av transportsektorn.

I rapporten "Förutsättningar för ett utvidgat nordiskt samarbete på transport- och infrastrukturområdet" analyserades landskapet och utvecklingsområden inom transport/infrastrukturområdet. Nordiska ministerrådet välkomnar det aktiva samarbete som utvecklats de senaste åren mellan de nordiska transportministrarna och som fokuserar på aktuella transport- och infrastrukturfrågor som är gemensamma för de nordiska länderna.

Utskottet konstaterar att svaret ger en god beskrivning av det arbete som har gjorts inom detta område, men ger inga besked om nästa steg eller vad som kommer att ske i framtiden.

Den andra att-satsen handlar om utarbetandet av en lista över infrastrukturrelaterade gränshinder. Nordiska ministerrådet anser att det som i rekommendationen benämns som infrastrukturella gränshinder inte betraktas som gränshinder utan såsom mobilitets- och integrationshämmande problem. Inom ramen för Nordiska ministerrådets gränshinderarbete finns en väletablerad process för inrapportering samt kvalitetssäkring av gränshinder och andra mobilitetsproblem. Nordiska ministerrådet anser det därför inte vara ändamålsenligt att upprätta ett nytt parallellt system med en särskild lista över infrastrukturella mobilitetsproblem.

I svaret hänvisas till Gränshinderdatabasen, som kommer att fasas ut och inte längre uppdateras. Arbetar man från ministerrådets sida med att upprätta en ny databas? Ifall det är så, bör man omdefiniera gränshinder och inkludera mobilitetshämmande hinder, då även detta hämmar den fria rörligheten i Norden.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att rekommendationen för rådets del är slutbehandlad.

Helsingfors, den 31. mars 2025

Gunilla Carlsson (S)

Kim Aas (S)

Mirja Räihä, (S)

Ragnhild Male Hartviksen (A)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Johan Dahl (sb)

Liz Mattsson (ÅC)

Markku Siponen (C)

Ann-Sofie Alm (M)

Lars Püss (M)

Liv Kari Eskeland (H)

Ann-Christine Frohm (SD)

Liljan Weihe, (T)

Silje Hjemdal (FrP)

